

Uvod

SAVE AGE projekt predstavlja prvo evropsko mednarodno pobudo, ki priznava energetska učinkovitost med starejšimi kot pomemben potencial za zmanjšanje porabe energije.

Skoraj 14% prebivalstva EU je starejša od 65 let. Ta delež se bo do leta 2050 povečal za dvakrat. Do takrat bomo imeli 80 milijonov starejših Evropejcev, ki bodo še naprej igrali aktivno vlogo v družbi, navkljub omejitvam, ki jih pogosto prinaša proces staranja. Kar 1,5 milijona ljudi živi v več kot 24,000 stanovanjskih in skrbniških domovih po vsej Evropi, zaradi česar predstavljajo pomembno organizacijsko skupino v družbi.

Vsebina

- I. Kratek opis projekta SAVE AGE**
- II. Izkušnje na Portugalskem, Nizozemskem in Nemčiji**
- III. SAVE AGE: Prva novinarska konferenca – Ljubljana, 8.3.2011**
- IV. Partnerji, ki sodelujejo v 10 Evropskih državah**

SAVE AGE

Save Energy

green energy for elderly

Kratek opis projekta SAVE AGE

Energetska učinkovitost med starejšimi

SAVE AGE projekt predstavlja prvo evropsko mednarodno pobudo, ki priznava energetska učinkovitost med starejšimi kot pomemben potencial za zmanjšanje porabe energije.

Čas je, da pričnemo z ukrepi za povečano energetska učinkovitost starejših prebivalcev, ki živijo organizirano v stanovanjskih in skrbniških domovih, saj je izboljšanje energetske trajnosti eno izmed najbolj perečih izzivov današnje družbe v Evropi.

Skoraj **14%** prebivalstva EU je starejša od **65** let. Ta delež se bo do leta **2050** povečal za dvakrat. Do takrat bomo imeli 80 milijonov starejših Evropejcev, ki bodo še naprej igrali aktivno vlogo v družbi, navkljub omejitvam, ki jih pogosto prinaša proces staranja. Kar 1,5 milijona ljudi živi v več kot 24,000 stanovanjskih in skrbniških domovih po vsej Evropi, zaradi česar predstavljajo pomembno organizacijsko skupino v družbi.

SAVE AGE projekt temelji na analizi trenutnega stanja in preiskuje tehnične rešitve, vedenjsko znanje in finančnih ovire za učinkovito rabo energije v stanovanjskih domovih za ostarele.

Projekt uporablja obstoječe E.D.E. omrežje, člani E.D.E. so zastopani v 18 Evropskih državah in 23 nacionalnih združenjih ter drugih komunikacijskih sredstev, za prepričevanje menedžerjev domov k izvajanju strategije in akcijskega načrta za energetska učinkovitost s ciljem spodbujanja naložb brez ali z nizkimi stroški ukrepov, ki vodijo k prihrankom energije. Sklop usposabljanj bo pripravljen na nacionalni ravni in v nekaterih pilotnih domovih za ostarele za preizkus različnih akcijskih načrtov. Vse dejavnosti so podprte s komunikacijskimi dejavnostmi, katerih cilj je ozaveščanje za spremembo vedenja osebja domov in samih stanovalcev, da postanejo bolj energetska učinkoviti.

Projektne dejavnosti bo izvajalo 13 partnerjev po 10-ih državah članicah, vendar gre razširjanje sporočila pobude veliko širše doseglo bo 24.000 RECHP z uporabo E.D.E. omrežja v 18 Evropskih državah in 23 nacionalnih združenjih, združeni v okviru E.D.E. pobude in povezave E.D.E. do drugih združenj in institucij.

SAVE AGE

Save Energy

green energy for elderly

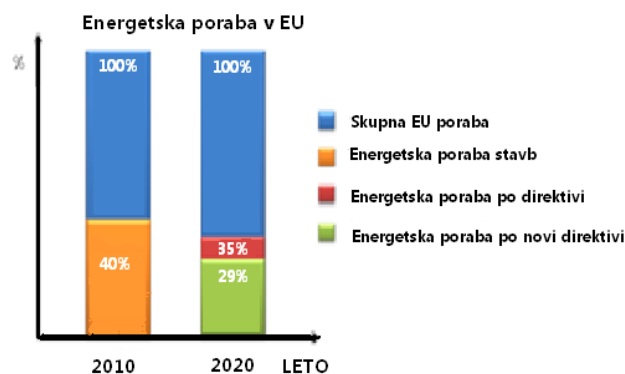
Izkušnje na Portugalskem, Nizozemskem in Nemčiji

Portugalskem: SAVE AGE in prenovljena direktiva o energetske učinkovitosti stavb (EPBD)

Direktiva o energetske učinkovitosti stavb (2002/91/EK) je bila gonilna sila za oblikovanje ocene energetske učinkovitosti in certificiranje v državah članicah. Vendar so pomankljivosti Direktive pripeljale do preoblikovanja Direktive (2010/31/EU) z namenom, da se izboljša učinkovitost in razjasni določene pomankljivosti.

Stavbe (vključno z domovi za starejše občane) porabijo več kot 40% energije v Evropi in predstavljajo 36% od vseh CO₂ emisij. Kljub temu predstavljajo velik neizkoriščen potencial, kar zadeva stroškovno učinkovito rabo energije in prenova smernic, na tem področju bi lahko prinesla 11% zmanjšanje porabe energije v EU do leta 2020.

Ključni ukrepi določeni v prenovljenih smernicah :

- Opustitev praga 1000 m² za "večje preureditve" (spodbujalo se bo tudi manjše domove starejših občanov, da vpeljejo dobre prakse);
- Zahteva po pripravi nacionalnih strategij, predlaganje ukrepov (tudi, tistih finančne narave) in ciljev kot so povečanje števila nizko energetske stavb/nično energetske stavb (z letom 2020, bo poraba energije novih domov za upokojence skoraj nična)
- Oblikovanje celovite metodologije za merjenje energetske učinkovitosti (projekt SAVE AGE deluje na osnovi benchmark metodologije, ki se nanaša na domove za starejše občane);
- Postavitev minimalnih standardov glede energetske učinkovitosti stavb, da bi bila dosežena stroškovno optimalna stopnja (do junija 2011 je potrebno vzpostaviti primerjalno metodologijo za izračun stroškovno optimalnih ravni, ki zadevajo minimalne zahteve glede

energijske učinkovitosti stavb, kar zahteva da države članice opredelijo ukrepe za izboljšanje energijske učinkovitosti prilagojene za vsak tip referenčnih stavb. SAVE AGE bo pomagal pri kategorizaciji Domov za starejše občane z oceno končnih in primarnih energetskih potreb in identifikacijo dobrih praks, za katere bodo v nadaljevanju izračunani stroški ekonomskega življenjskega cikla).

- Strožji postopki za izdajo energetskih certifikatov (ker imajo domovi za starejše občane običajno več kot 500 m² uporabnih površin, po letu 2015 minimalno 250 m² in imajo veliko zunanjih obiskovalcev, bi morali biti certifikati razstavljeni na vidnih površinah).
- Izvajanje rednih inšpekcijskih pregledov stavb, s strani neodvisnih strokovnjakov, in vzpostavitev kaznovanja za kršitve. Države članice bodo vzpostavile sistem tehničnih standardov stavb temelječ na učinkovitosti, ki pokriva:
 - ogrevanje (redni pregledi na več kot 20 kW),
 - klimatizacija (redni pregledi na več kot 12 kW), in
 - velike prezračevalne sisteme

Države članice imajo zdaj do julija 2012 čas za prenos sprememb. Do takrat bo projekt SAVE AGE imel portfelj dobrih praks in smernic energetske učinkovitosti za prenos v prakso, ki bodo v pomoč domovom starejših občanov pri varčevanju z energijo. Vsako razliko za več kot 15% med sedanjimi in stroškovno optimalnimi standardi, pa bodo morale države članice utemeljevati Evropski uniji.

Viri:

1. **eceee**. http://www.eceee.org/press/Approved_recast_of_buildings/. [Online] [Citação: 10 de January de 2011.]
2. —. <http://www.eceee.org/buildings/>. [Online] [Citação: 10 de January de 2011.]
3. **RICS**. <http://www.joinricsineurope.eu/en/pressroom/rics-shows-the-impact-of-energy-labels-in-the-housing-market/>. [Online] [Citação: 10 de January de 2011.]
4. **EU Member States and the European Commission**. <http://www.epbd-ca.org/>. [Online] [Citação: 10 de January de 2011.]
5. **eceee**. http://www.eceee.org/buildings/EPBD_Recast/. [Online] [Citação: 10 de January de 2011.]
6. —. http://www.eceee.org/columnists/Fiona_Hall/Buildings_are_key_to_meeting_our_targets. [Online] [Citação: 10 de January de 2011.]
7. —. *Policy brief on " The Energy Performance of Buildings Directive (2010/31/EU)*. October, 2010.
8. —. *eceee views on the Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) recast proposal*. January, 2009.
9. **SAVE AGE**. <http://www.isr.uc.pt/~saveage/index.php?action=project>. [Online] [Citação: 11 de January de 2011.]
10. **ieea**. http://ieea.erba.hu/ieea/page/Page.jsp?op=project_detail&prid=2406&side=projectbrief. [Online] [Citação: 11 de January de 2011.]
11. **CITRA**. www.citra.org/wordpress/wp-content/uploads/residential.doc. [Online] [Citação: 11 de January de 2011.]
12. **DOE**. <http://www.energy.gov/news2009/7550.htm>. [Online] [Citação: 11 de January de 2011.]
13. **aivc**. http://www.aivc.org/medias/pdf/Workshop062010/W_B_DG%20ENER%20MH%20Airtightness%20workshop.pdf. [Online] [Citação: 12 de January de 2011.]
14. http://www.glassforeurope.com/images/cont/166_45196_file.pdf
15. http://www.glassforeurope.com/images/cont/166_85566_file.pdf
16. <http://pr.euractiv.com/files/210610%20EuroACE%20Press%20Release%20-%20EPBD%20Recast%20published%20in%20the%20Official%20Journal.pdf>
17. <http://www.asiepi.eu/wp2-benchmarking.html>
18. Directive 2010/31/EU of the European Parliament and of the council of 19 May 2010 on the energy performance of buildings (Recast)

SAVE AGE

Save Energy

green energy for elderly

Nizozemskem: Varčevanje z energijo postaja vse bolj aktualno v nizozemskem domovih socialnega skrbstva

Na Nizozemskem je interes za projekt SAVE AGE velik. Jasno je, da varčevanje z energijo postaja vse aktualno vprašanje za domove starejših občanov. To ni presenetljivo, ker varčevanje z energijo ponuja številne koristi: pripomore k zmanjšanju podnebnih sprememb, prihrani denar in lahko pripomore k izboljšanju klime znotraj domov in zmanjšanju koriščenja bolniškega dopusta med zaposlenimi. Tudi vse več domov je bilo pozvanih, naj preuči ukrepe za varčevanja z energijo pod vodstvom lokalnih oblasti.

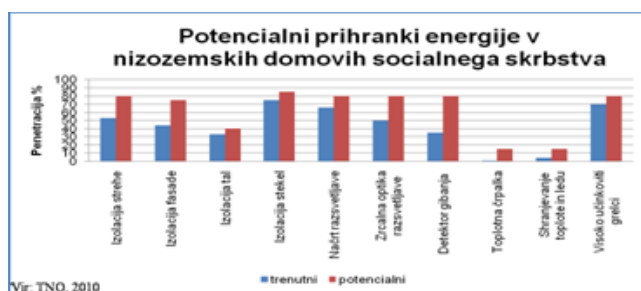

Nedavna raziskava s področja varčevanja z energijo je pokazala, da je obstaja realna možnost za okoli 25% velik prihranek energije v domovih za starejše občane (TNO, 2010). Kar implicitno pomeni tudi 25% manjši račun za porabljeno energijo. Največ profita je mogoče pridobiti z ustrezno izolacijo streh in fasad, učinkovitim osvetljevalnim sistemom in optimizacijo ogrevanja.

Shranjevanje toplote in hladu pod zemljo je privlačna opcija za nove domove.

Projekt SAVE AGE bo pomagal upravljalcem socialnih domov pri oblikovanju pogleda na varčevanje z energijo v lastnih inštitucijah in primerjavi porabe energije s sorodnimi inštitucijami.

Veliko Zanimanje za ta projekt se je pokazalo, ko je veliko število nizozemskih domov izrazilo željo po sodelovanju pri projektu SAVE AGE. Pravzaprav je interes prekosil maksimalno vsoto projektnega proračuna. In W/E Consultants, partner odgovoren za aktivnosti na Nizozemskem, bo zato informiral vse domove, ki so bili razočarani o napredku projekta in lekcijah, ki izhajajo iz projekta.

Nemčiji: "Windel Willi(Plenice Wili)" – Prvi obrat za pridobivanje toplote iz pleníc

Sežigalnica pleníc, imenovana "Windel Willi", proizvaja toploto iz 5 000 t odpadkov iz socialnih domov Fundacije Liebenau in privatnih domov na leto od leta 2006. S tem pilotnim obratom je bila razvita nova in edinstvena tehnologija za pridobivanje energije iz odpadkov zdravstvenega sektorja.

Fundacija Liebenau dela z 5800 zaposlenimi za dobrobit 15000 invalidov, starejših in pomoči potrebnih. Sedež je v Liebenau blizu Bodenskega jezera in fundacija se je od leta 1870 razširila na 90 lokacij po mestih in skupnostih v Nemčiji, Avstriji in Švici. Razen ponudnikov socialnih storitev, so člani fundacije tudi komercialna podjetja, ki ponujajo storitve za fundacijo kot tudi za zunanje stranke.

Ideja "Windel Willi" se je rodila, ker fundacija Liebenau zastopa načela trajnostostega razvoja v družbenem, ekonomskem in ekološkem pogledu. Druga točka iz katere je ideja izšla je velika količina odpadkov, ki nastanejo na dnevni ravni pri delu v socialnih domovih in za katere se je mogoče izogniti stroškovno intenzivni metodi odlaganja odpadkov.

Vendar niso pomembni samo čisti viri energije temveč tudi prihranki energije, kot se je izrazil Marco Nauerz, vodja gradbenega oddelka. "Seveda sledimo sedanjemu odloku za varčevanje z energijo (EnEV) za vse naše stavbe. In vedno poskušamo biti še boljši"

V novi energetske postaji v Liebenau toploto in elektriko proizvajajo novi "Windel Willi" (1225 kW_{th}), dva kotla na lesene sekance (2269 kW_{th}) in dva Stirling stroja ((2x35 kW_e). Energetska postaja napaja s toploto dve toplotni mreži fundacije, ki oskrbujeta vse komercialne in private zgradbe v Liebenau in Hegebergu. V Liebenau novi obrat oskrbuje s toploto tudi rastlinjake ter s toplo vodo in paro pralnico ter menzo-kuhinjo enote za invalide.

Novi energetske obrat v Liebenau

Odpadna toplota "Windel Willija" se uporablja za obrat za sušenje lesa gozdarskega podjetja, ki pripada fundaciji. Zaradi raznolikosti porabnikov, je proizvedena energija "Windel Willija" porabljena skoraj 100%.

Plenice so zaenkrat dostavljane iz približno 150-tih hiš v lastništvu fundacije in drugih enot v bližnjih regijah. Nekatere skupnosti so priključene na logistiko odvoza odpadkov, ponujajo pa tudi odvoz pleníc za družine z otroki in inkontinentnih bolnikov.

Projekt SAVE AGE ponuja dobre prakse za varčevanje z energijo in bo pomagal upravljalcem socialnih domov pri oblikovanju pogleda na varčevanje z energijo v lastnih institucijah in primerjavi porabe energije s sorodnimi institucijami.

Za več informacij pogledjte (v nemščini):

www.ligas-gmbh.de

<http://www.Stiftung-Liebenau.de>

SAVE AGE

Save Energy

green energy for elderly

Prva novinarska konferenca – Ljubljana, 8.3.2011

Program Inteligentna energija za Evropo je del Okvirnega programa za konkurenčnost in inovacije (CIP). Osnovni cilj programa je podpora Strategiji "Energija 2020" za konkurenčno, trajnostno in zanesljivo oskrbo z energijo ter pospeševanje implementacije akcijskega načrta EU za energetske učinkovitost.

8. marca 2011 je v Ljubljani potekalo srečanje na temo programa Inteligentna energija za Evropo. Srečanja se je udeležilo 116 udeležencev iz Slovenije. Erik Potočar iz Ministrstva za gospodarstvo-Direktorat za energijo je predstavil udeležencem aktualni razpis inteligentne energije za Evropo. Predstavniki E-zavoda, Darko Ferčej je predstavil projekt SAVE AGE ter praktične izkušnje pri pridobivanju ter izvajanju projektov programa IEE. Maja Ferlinc iz Slovenskega gospodarskega in raziskovalnega združenja (SBRA) pa je predstavila projekt BioEnerGIS.

Namen projekta SAVE AGE je izboljšanje zavedanja o energetske učinkovitosti domov za starejše občane. Cilj programa je v petih letih prihraniti pet odstotkov energije v 24.000 domovih za starejše občane po Evropi. Projekt SAVE AGE traja tri, do maja 2013, njegova vrednost znaša 1,57 milijona evrov. V projektu sodeluje 13 partnerjev iz 10 držav, vodilni partner projekta je E-zavod. Več informacij o projektu je dostopnih na spletni strani: www.saveage.eu

Razpis Inteligentna Energija je del okvirnega programa za konkurenčnost in inovacije, hkrati pa je to tudi edini program, ki omogoča sodelovanje partnerjev na področju energije iz vse Evrope. Za proračun programa je letos namenjeno 67 milijonov evrov, podjetja in organizacije pa morajo svoje projekte prijaviti najkasneje do 12. maja 2011.

Več informacij o projektu SAVE AGE je na voljo v 10 jezikih na spletni strani: www.saveage.eu

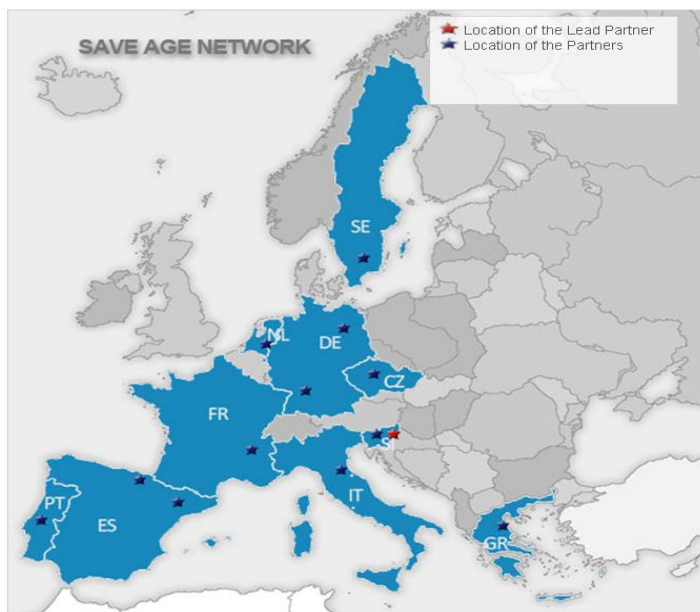
SAVE AGE

Save Energy

green energy for elderly

Partnerji ki sodelujejo v 10 evropskih državah

e-zavod
Institute for Comprehensive Development Solutions
Contact: Darko Fercej
E-Mail: darko(at)ezavod.si
Tel.: 386 2 749 32 25

E.D.E. - European Association of Directors of Residential Care Homes for the Elderly
Contact: Wilfried Schlüter
E-Mail: info(at)ede-eu.org
Tel.: 493 061681411

Pieriki Anaptixiaki s.a.
Contact: Konstantios Zaponidis
E-Mail: pieriki(at)otenet.gr
Tel.: 30 2351027541

W/E Consultants Sustainables
Contact: Erik Alsema
E-Mail: alsema(at)w-e.nl
Tel.: 31 30 6778761

Prioriterre - Centre d'Information et de Conseil Energie, Eau, Consommation
Contact: Manouchka Auguste
E-Mail: manouchka.auguste(at)prioriterre.org
Tel.: 334 50 67 67 22

INGEMA-Matia Gerontological Institute
Contact: Miren Iturburu Yarza
E-Mail: miren.iturburu(at)ingema.es
Tel.: 34 943 22 46 43

APSSCR Association of Social Health Care Providers
Contact: Jiri Horecký
E-Mail: prezident(at)apsscr.cz
Tel.: 420 381213332

Steinbeis Research Institute for Solar and Sustainable Thermal Energy Systems
Contact: Thomas Pauschinger
E-Mail: pauschinger(at)solites.de
Tel.: 49-711-6732000-40

ISR-UC Institute of Systems and Robotics
Contact: Paula Fonseca
E-Mail: pfonseca(at)isr.uc.pt
Tel.: 351 293796325

ASP Martelli - Public Company for Persons Service
Contact: Daniele Raspini
E-Mail: direttore(at)aspmartinelli.it
Tel.: 390 55951097

CIRCE Centre of Research for Energy Resources and Consumption
Contact: Francisco Barrio
E-Mail: Francisco.barrio(at)unizar.es
Tel.: 0034 976 761 863

ESS - Energy Agency for Southeast Sweden
Contact: Lena Eckerberg
E-Mail: lena.eckerberg(at)energikontorsydost.se
Tel.: 464 9188067

SSZS Association of Social Institutions of Slovenia
Contact: Boris Koprivnikar
E-Mail: info(at)ssz-slo.si